

Loppuraportti

Summer workshop, investigative journalism

Columbia University, New York

Osallistuin Columbia Universityn tutkivan journalismin kesäkurssille heinäkuussa 2016. Kurssin kesto oli 14 työpäivää, joista kaksi sisälsi iltaohjelmaa.

Kurssilla käsitellyt teemat olivat ideointi, hypoteesin luominen ja testaaminen, kerronta, tiedonhankinta niin erilaisista julkisista lähteistä kuin myös haastattelemalla, datajournalismi, tietojen tarkistaminen, tietoturva ja toimittajan turvallisuus kriisialueilla. Lisäksi ohjelmaan kuului vierailu New York Timesin toimituksessa ja tietoisuus uutisvideoiden tekemiseen älypuhelimella.

Kurssin journalistiopettajat olivat ansioituneita tutkivia journalisteja. Kurssin alkuun yksi tärkeimmistä oli huomata se, että isoin ero näihin journalisteihin oli heidän käytössään oleva aika. Tämän päätelmän tekivät useat muutkin kurssille osallistuneet kollegat, jotka kuuntelivat kateellisina, kun New York Timesin Andrew Lehren kertoi saaneensa kaksi viikkoa aikaa etsiä uusia näkökulmia isoon uutisaiheeseen. Tai miten saman lehden Pulitzer-voittaja Walt Bogdanovich kertoi voivansa käytännössä tehdä töissä mitä haluaa. (Bogdanovich antoi myös ilmeisen tosissaan yleisohjeen, ettei toimittajan koskaan kannata tehdä esimiesten ideoimia juttuaiheita – ne ovat harvoin hyviä, ja kun esimies on unohtanut itse ideoineensa jutun, joutuu toimittaja myöhemmin selittelemään miksi juttu ylipäättään tehdään...). ProPublican A.C. Thompson esitteli dokumenttiaan, jota hän oli työstänyt kolme vuotta. Nämä olivat kaikille kurssilaisille aivan utopistisia resursseja, mutta kaikkien tutkivan journalismin keinoja hyödyntävien juttujen ei tietenkään tarvitse olla näin massiivisia projekteja.

Käytössään olevan ajan nämä lahjakkaat ja älykkäät ihmiset kyllä käyttävät täysimääräisesti hyväkseen, mutta harvoin kyse oli mistään mullistavista älynväläyksistä, vaan yksinkertaisesti siitä, että heillä oli aikaa ja tarmoa edetä aina yksi tai kaksi kysymystä pitemmälle kuin kollegoilla. Itselleni tämä toimi hyvänä herätyksenä siihen, miten tavanomaisiltakin näyttävissä uutistilanteissa voi aina haastaa itsensä ajattelemaan tarkemmin ja pohtimaan, löytyisikö asiasta lisää kaivettavaa. Ajatusharjoituksena kirjasin kurssin aikana kymmenkunta ajankohtaista suomalaisuutista, joita voisi jatkaa pitemmälle – toivottavasti edes osan toteuttamiseen löytyy mahdollisuuksia.

Resurssit ovat silti Yhdysvalloissakin aina rajalliset, ja useat kurssilla esitetyt juttuprojektit olivat syntyneet usean median yhteisprojekteina. Niitä tarvittaisiin Suomessakin, jossa yleisö ja sen myötä resurssit ovat paljon pienemmät.

Herätys ajatteluun oli myös kurssilla tehty faktantarkistusharjoitus. Siinä piti tutkia ilman internetin tiedonhakumahdollisuuksia, oliko juttujen sepittämisestä epäilty toimittaja todella nähnyt sen mitä jutussaan väitti. Tutkimuksen kohteena oli todellinen esimerkki ja harjoituksen opetus se, että pitää keskittyä siihen, minkä voi verifioida.

Iso osa kurssista keskittyi tiedonhankintaan. Erilaisia tietokantoja käytiin läpi runsaasti ja useat kurssilaiset kokivat, että tämä osa opetuksesta keskittyi liiaksi yhdysvaltalaisiin tietolähteisiin. Itse koin

tärkeiksi tietokantaopeista esimerkit siitä, miten rakentaa omia aineistoja. Tiedonhankinnassa korostui sinnikkyuden merkitys. Jälleen kyse oli siitä, että pitää ajatella pitemmälle: jos tietoa ei saa jostain tietystä lähteestä, pitää miettiä mitä muuta kautta tietoon voisi päästä käsiksi.

Kurssilla oli myös mahdollisuus esitellä omia juttuideoitaan kollegoiden arvioitavaksi. Minulle tämä oli yksi kurssin arvokkaimmista osuuksista, sillä sain ujutettua mukaan kaksi omaa ideaani. Oli erittäin mielenkiintoista ja rohkaisevaa kuulla, mitä ympäri maailmaa työskentelevät kollegat ajattelivat ideoista.

Kurssin opetuksesta osa oli perinteisiä luentoja, joiden käyttökelpoisuus ja innostavuus vaihteli suuresti luennoitsijan mukaan. Aiempiin vuosiin verrattuna kurssilla tehtävien harjoitusten määrä oli kuitenkin kasvanut ainakin aiempien loppuraporttien perusteella. Harjoitustehtävät pakottivat jälleen ajattelemaan ja oppimaan tekemällä.

Kiitän Helsingin Sanomain Säätiötä apurahasta.

Raiko Häyrinen